

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101288

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-11-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фофанов Вячеслав Олександрович

2. Viacheslav O. Fofanov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1524-7669

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 228

Назва наукової спеціальності: Педіатрія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 228 Педіатрія

Дата захисту: 07-11-2023

Спеціальність за освітою: Педіатрія

Місце роботи здобувача: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 2371

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.47

Тема дисертації:

1. Лікування та профілактика ускладнень реконструктивно-відновних операцій при вродженій колоректальній патології у дітей
2. Treatment and prevention of complications of reconstructive and restorative operations in congenital colorectal pathology in children

Реферат:

1. За результатами ретроспективного дослідження встановлено високу частоту пізньої діагностики ХГ (59,46% пацієнтів), що призвело до багатьох доопераційних ускладнень та тяжкого стану хворих. Виявлено високу частоту післяопераційних ускладнень (22,67%) та реоперацій (16,0%). Вивчення віддалених функціональних результатів лікування показало, що в більшості хворих з АРМ та ХГ спостерігалася АІ різного ступеня тяжкості (48,0% хворих) і закрепи різного генезу (32,0%). Розроблений діагностичний алгоритм дозволив виявити вид, тяжкість і причини виникнення АІ. Справжню АІ виявили у 68,75% дітей, псевдоінконтиненцію – у 31,25% хворих. У 18,75% пацієнтів була інконтиненція ІІІ ступеня. Встановлено, що найбільш частими причинами виникнення АІ серед дітей з ХГ були відсутність відчуття розтягнення неоректум (у 35,29% хворих) та гіпермобільність товстої кишки (17,65% хворих), серед пацієнтів з АРМ найбільш частою причиною була недостатність анальних сфінктерів (42,86% пацієнтів). Більш тяжкий перебіг

був у хворих з псевдоінконтиненцією, яка частіше спостерігалася у дітей, оперованих з приводу ХГ (73,33%). Розроблено алгоритм лікування дітей з АІ залежно від її виду і тяжкості, що дозволило обрати найбільш патогенетично обгрунтовану тактику лікування у кожного конкретного хворого. Встановлено високу ефективність впровадженної для консервативного лікування післяопераційної інконтиненції програми управління кишкою. Про це свідчить достовірне зниження середнього індекса інконтиненції за Клівлендською шкалою у дітей, які лікувалися згідно цієї програми, з $10,96 \pm 2,05$ до $4,13 \pm 0,56$ ($p < 0,01$) через 3 місяці і до $2,32 \pm 0,52$ через 6 місяців лікування ($p < 0,01$). При АІ, зумовленій післяопераційною недостатністю внутрішнього анального сфінктера, добрі функціональні результати отримані від запропонованого способу мініінвазивної хірургічної корекції шляхом інтраанальної підслизової імплантації об'ємоутворюючого гелю. Спосіб цілком безпечний для дітей. Ефективність його підтверджена достовірним підвищенням базального анального тиску після його застосування з $8,22 \pm 2,12$ до $18,6 \pm 4,2$ мм рт.ст. ($p = 0,05$) та зниженням індексу інконтиненції за Клівлендською шкалою з $11,8 \pm 2,6$ до $4,05 \pm 0,92$ балів ($p = 0,02$). Встановлена доцільність і доведена ефективність застосування метаболічного і енерготропного L-карнітинвмісного препарату в післяопераційному періоді у дітей з ХГ та АРМ. Уперше запропоновано і впроваджено спосіб мініінвазивної хірургічної корекції АІ, зумовленої післяопераційною недостатністю внутрішнього анального сфінктера шляхом інтраанальної підслизової імплантації об'ємоутворюючого гелю. Уперше розроблено алгоритми діагностики та лікування післяопераційної анальної інконтиненції, які дозволили визначити важкість, вид і конкретну причину інконтиненції і обрати найбільш патогенетично обгрунтовану тактику лікування у кожного конкретного хворого. Ключові слова: хвороба Гіршпрунга, аноректальні мальформації, ускладнення, анальна інконтиненція, діагностика, лікування, колоректальна патологія, результати, якість життя, діти. Галузь-медицина.

2. According to the results of a retrospective study, a high frequency of late diagnosis of HD was established (59.46% of patients), which led to many preoperative complications and the serious condition of patients. A high frequency of postoperative complications (22.67%) and reoperations (16.0%) was revealed. The developed diagnostic algorithm made it possible to identify the type, severity and causes of FI. True FI was found in 68.75% of children, pseudoincontinence in 31.25% of patients. 18.75% of patients had III degree of incontinence. It was established that the most frequent causes of FI among children with HD were the absence of a feeling of stretch of the neorectum (in 35.29% of patients) and hypermobility of the colon (17.65% of patients), among patients with ARM the most frequent cause was insufficiency of anal sphincters (42.86% of patients). In FI caused by postoperative insufficiency of the internal anal sphincter, good functional results are obtained from the proposed method of minimally invasive surgical correction by intraanal submucosal implantation of a volume-forming gel. The method is completely safe for children. Its effectiveness is confirmed by a significant increase in basal anal pressure after its use from 8.22 ± 2.12 to 18.6 ± 4.2 mm Hg. ($p = 0.05$) and a decrease in the index of incontinence according to the Cleveland scale from 11.8 ± 2.6 to 4.05 ± 0.92 points ($p = 0.02$). The expediency and proven effectiveness of the use of a metabolic and energizing L-carnitine-containing drug in the postoperative period in children with HD and ARM have been established. Its use leads to an increase in the content of glutathione redox system enzymes - glutathione reductase by 2.23 times, glutathione peroxidase by 2.12 times, glutathione transferase by 2.98 times. L-carnitine potentiates the increase in the level of ATP (OR=2.82; 95% CI - 0.979-10.653), contributes to the normalization of metabolites of energy metabolism (increase in the content of pyruvate and decrease in the content of lactate and lactate dehydrogenase). For the first time, a method of minimally invasive surgical correction of FI caused by postoperative insufficiency of the internal anal sphincter by intraanal submucosal implantation of a volume-forming gel was proposed and implemented. The effectiveness and safety of using this method of surgical correction has been proven. Scientifically substantiated and proven effectiveness of the application of the bowel management program for the conservative treatment of children with postoperative FI. It was shown that in patients who fully followed the program, the average index of incontinence according to the Cleveland scale was significantly reduced and there were no indications for further surgical treatment of FI. For the first time, algorithms for the diagnosis and treatment of postoperative FI were developed, which made it possible to determine the severity, type and specific cause of incontinence and to choose the most

pathogenetically justified treatment tactics for each specific patient. For the first time, a scale adapted to this pathology and to the social, educational, and cultural characteristics of the residents of Ukraine was proposed and implemented to assess the QoL in children operated on for CCP. In addition, for the comparative evaluation of the QoL, degrees of its severity are highlighted. New data were obtained on the QoL of children operated on for various variants of CCP. It was established that under the influence of differentiated complex treatment of postoperative complications of CCP, it was possible to significantly improve the QoL of children, which was expressed in a significant increase in the average score according to the results of the survey. New scientific data were obtained regarding violations of bioenergetic processes in the examined children, as evidenced by a decrease in the content of ATP in the blood serum, manifestations of lactic acidosis (an increase in the ratio of lactate/pyruvate and the level of lactate dehydrogenase). The effectiveness of inclusion in the rehabilitation complex in the postoperative period in children with HD and APM of L-carnitine-containing drug of metabolic action has been proven. Key words: Hirschsprung's disease, anorectal malformations, complications, fecal incontinence, diagnosis, treatment, colorectal pathology, results, quality of life, children. Branch – medicine.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0121U110172 0115U001535

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Фофанов ОД, Фофанов ВО, Никифорок РІ. Кишкові стоми як етап хірургічного лікування вродженої та набутої абдомінальної патології в дітей. Хірургія дитячого віку. 2014;1-2 (42-43):32-7.
- 2. Фофанов ОД, Борис ОЯ, Фофанов ВО, Никифорок РІ. Малоінвазивні технології в лікуванні хвороби Гіршпрунга у дітей. Архів клінічної медицини. 2014;2 (20):123-4.
- 3. Фофанов ОД, Глагович МВ, Фофанов ВО, Никифорок РІ. Ускладнення кишкових стом у дітей. Архів клінічної медицини. 2014;2 (20):126-8.
- 4. Фофанов ОД, Фофанов ВО, Никифорок РІ. Перфоративний перитоніт у новонароджених. Шляхи удосконалення діагностики та лікування. Хірургія дитячого віку. 2015;3-4 (48-49):92-8.
- 5. Фофанов ОД, Фофанов ВО, Никифорок РІ. Меконієвий перитоніт у новонароджених: особливості діагностики і хірургічного лікування. Неонатологія, хірургія, перинатальна медицина. 2016;6(1(19)):42-8.
- 6. Фофанов ВО, Юрцева АП, Фофанов ОД, Дідух ІМ, Бубнів ЛГ. Діагностика та лікування анальної інконтиненції після хірургічної корекції вродженої аноколоректальної патології у дітей. Хірургія дитячого віку. 2022;2 (75):66-76. (Scopus) DOI 10.15574/PS.2022.75.66
- 7. Фофанов ВО, Фофанов ОД, Юрцева АП, Волосянко АБ, Дідух ІМ. Якість життя дітей після хірургічної корекції вродженої колоректальної патології. Хірургія дитячого віку. 2022;3 (76):74-85. (Scopus) DOI 10.15574/PS.2022.76.74

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0115U001535 0121U110172

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коноплицький Віктор Сергійович
2. Viktor S. Konoplitskiy

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рибальченко Василь Федорович
2. Vasyl' F. Rybal'chenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1872-6948

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боднар Олег Борисович
2. Oleg B. Bodnar

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Ігор Михайлович

2. Igor M. Shevchuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6684-946X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курташ Олег Олегович

2. Oleg O. Kurtash

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0675-6952

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Василюк Сергій Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Василюк Сергій Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кулинич Галія Богданівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна